

MPSV přichází s návrhem řešícím neformální péči v ČR

Pod záštitou náměstkyně sekce pro sociální a rodinnou politiku Zuzany Jentschke Stöcklové a za účasti náměstkyně sekce sociálně pojistných systémů Ivy Merhautové, se uskutečnil 9. prosince kulatý stůl s názvem Neformální péče v ČR: východiska a návrhy řešení.

Poptávka po neformální péči vzrůstá především v důsledku demografického stárnutí populace. Do roku 2050 se podíl osob ve věku 80 a více let v zemích OECD zvýší ze současných čtyř procent na téměř deset procent. Neformální pečující v EU tvoří 70 – 90 % všech poskytovatelů péče, z toho jsou dvě třetiny ženy. Poskytování péče vede často k přerušování pracovní kariéry, výpadku příjmu a zvýšení rizika chudoby. Česká republika je zemí s nejvyšším podílem neformální péče v Evropě. Podpora neformálních pečovatelských osob v kontextu rodinné politiky a politiky zaměstnanosti proto patří k prioritám Ministerstva práce a sociálních věcí.

Kulatého stolu se zúčastnilo na 40 zástupkyň a zástupců odborné veřejnosti z řad veřejné správy, akademické sféry, sociálně-zdravotních služeb, nestátních neziskových organizací zastupujících zájmy osob se zdravotním či mentálním postižením a osob pečujících, center pro komunitní práci a organizací podporujících dobrovolnickou činnost. V průběhu setkání se diskutovalo o možnosti podpory neformálních pečovatelských osob, především postavení dlouhodobě pečujících, pečovatelské dovolené a situace rodin, které starají o osobu blízkou v terminálním stadiu nemoci, dále pak situace v ambulantní a mobilní hospicové péči. Zástupkyněmi MPSV byl představen základní rámec ministerského návrhu, jehož hlavním cílem je zajištění zákonného nároku na volno pro pečující osobu a její zabezpečení příjmem v situaci, kdy dojde u někoho z okruhu osob blízkých k náhlému zhoršení zdravotního stavu, který vyžaduje přítomnost pečující osoby a pomoc není zajištěna jiným způsobem. Návrh počítá s délkou pečovatelské dovolené v rozmezí tří až šesti měsíců, po tuto dobu by pečující osoba byla ze zákona uvolněna ze zaměstnání. Návrh předpokládá i zavedení nároku pečující osoby na peněžitou pomoc při péči – tzv. ošetrovné, jejímž cílem by byla finanční kompenzace ušlého výdělku.

V diskusních příspěvcích mimo jiné zaznělo, že Česká republika patří v rámci evropských zemí k těm s méně rozvinutou formální terénní péčí. Většina veřejných služeb domácí péče zahrnuje často pouze dovoz jídla. Úroveň dostupnosti a nabídky služeb formální péče poskytované v domácím prostředí je nedostačující potřebám uživatelů. Václav Krása, předseda Národní rady zdravotně postižených návrh MPSV podpořil a nad rámec opatření doporučil zabývat se i větším zapojením obcí do organizace péče, podporou pečujících osob z hlediska dostupné respitní péče, psychologické pomoci a odborného poradenství. Podporu návrhu Pečovatelské dovolené vyjádřily i další neziskové organizace, jako například Alternativa 50+, jejíž zástupkyně přednesla příspěvek na téma genderových aspektů v neformální péči. Prezident Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče Robert Huneš svou prezentaci zaměřil na východiska péče o umírající v ČR a význam neformální péče v hospicovém prostředí. Také on ocenil přípravu návrhu na podporu pečujících osob a argumentačně podpořil snahu přiznání nároku na čerpání pečovatelské dovolené i blízké osobě umírajícího s cílem zajistit důstojné rozloučení umírajícího se svými blízkými, upevnění mezigeneračních vztahů a soudržnost rodin. Upozornil, že v ČR jsou základní práva nevléčitelně nemocných a umírajících dosud ohrožena např. sociální diskriminací.

*Petr Habáň
tiskový mluvčí*